

Alþingi
Erindi nr. P 128/1796
komudagur 6. 5. 2003

Nefndasvið Alþingis
Helga E. Þórisdóttir, nefndaritari.
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík 6. maí 2003.

Umsögn laganefndar LMFÍ um frumvarp til laga um breytingu á lögum um lögmennt nr. 77/1998, 128. löggjafarþing 2002-2003, þskj. 975 – 612. mál.

Laganefnd LMFÍ hefur haft ofangreint frumvarp til athugunar og telur ekki efni til að gera athugasemdir við 1., 2., 3., 5. og 6. gr. frumvarpsins. Þá gerir nefndin ekki athugasemdir við b-lið 4. gr. frumvarpsins. Sjónarmið laganefndarinnar varðandi a-lið 4. gr. frumvarpsins fara hér á eftir.

Laganefnd LMFÍ er sammála þeirri grunnhugsun, sem býr að baki þeirri breytingu sem lögð er til á 4. tölulið 1. mgr. 6. gr. laga um lögmennt nr. 77/1998, þannig að jafnræði verði tryggt meðal háskóla á Íslandi þar sem kennd er lögfræði.

Lögmönnum er í 1. mgr. 2. gr. laga nr. 77/1998 fenginn einkaréttur til að gæta hagsmuna aðila sem ekki fer sjálfur með mál sitt fyrir dómi eða fyrirvarsmaður hans. Einungis eitt frávik er frá þessari meginreglu, sbr. 3. mgr. sömu greinar. Ákvæðið felur það meðal annars í sér, að lögmaður í öðru ríki á Evrópska efnahagssvæðinu, sem hefur heimild til að fara þar með mál annarra fyrir dómstóli, hefur jafnframt heimild til að gæta hagsmuna umbjóðenda sinna í máli fyrir samsvarandi dómstóli hér á landi, enda njóti hann í þinghöldum aðstoðar lögmanns sem starfar hér á landi.

Einkaréttur lögmannna til að reka mál fyrir dómstólum felur ekki einungis í sér tiltekin réttindi þeim til handa heldur leggur hann einnig ákveðnar skyldur á lögmennt. Umbjóðendum lögmannna, dómurum og öðrum þeim, sem fela lögmönnum tiltekin verk efni eða vinna störf sín í samstarfi við þá, er að sönnu rétt að gera ríkar kröfur til lögmannna, sem sérfróðra aðila á þessu sviði, að því er varðar þekkingu og vönduð vinnubrögð. Vegna þessa er afar brýnt að mati laganefndar LMFÍ að hvergi verði slakað á þeim kröfum sem gerðar hafa verið til menntunar lögmannna hingað til.

Laganefnd LMFÍ tekur, að svo komnu máli, hvorki afstöðu til þess hvert skuli vera efnisinntak menntunar lögmannna né heldur til þess hvernig tryggja eigi að lögfræðingar, sem áhuga hafa á því að gerast lögmennt, búi yfir nægilegri þekkingu á sviði lögfræði til þess að hljóta réttindi sem lögmennt. Laganefndin telur þó nauðsynlegt að þannig verði frá málum gengið, í tengslum við breytingar á 4. tölulið 1. mgr. 6. gr. laga nr. 77/1998, að áfram verði tryggt að lögfræðingar, sem hug hafa á því að gerast lögmennt, búi yfir yfirgripsmikilli og fjölbættri þekkingu á sviði lögfræði. Telur nefndin einsýnt, að námskeið til öflunar héraðsdómslögmannsréttinda muni ekki í óbreyttri mynd nægja til þess að leggja dóm á þekkingu og færni varðandi lögmannna, nema tryggt verði með öðrum hætti að þekking þeirra á efnisrétti lögfræðinnar sé fullnægjandi.

Í athugasemdum um 4. gr. frumvarpsins segir meðal annars, að með orðunum fulln-
aðarnám í lögfræði sé vísað til þess að viðkomandi hafi lokið heildstæðu laganámi,
bæði grunn- og framhaldsgráðu eða embættisprófi. Ekki er nægilegt í þessu sambandi
að viðkomandi hafi lokið grunnnámi í annarri grein en meistaraprófi í lögfræði. Laga-
nefnd LMFÍ er sammála þessari skilgreiningu, en telur eðlilegt að hún verði tekin upp
í lagatextann sjálfan. Telur nefndin ekki nægjanlegt að skilgreininguna sé einungis að
finna í athugasemdum við greinina.

Laganefnd LMFÍ vekur ennfremur athygli á því að sumar af mikilvægustu greinum
lögfræðinnar eru ekki nefndar í upptalningu á helstu grunngreinum hennar í athuga-
semdum um 4. gr. frumvarpsins, þar með talið stjórnskipunarréttur, stjórnsluréttur
og þjóðaréttur.

Virðingarfyllt,

f.h. laganefndar Lögmannafélags Íslands

Jóhannes Rúnar Jóhannsson, hrl.,
formaður